

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Borgensåtagande för AB Storstockholms Lokaltrafik avseende 50 Vagn 2000 och 15 spårvagnar

Föredragande landstingsråd: Ralph Lédel

Ärendet

Landstingskontoret föreslår enligt framlagt förslag om borgensåtagande för AB Storstockholms Lokaltrafik för genomförande av finansiering genom amerikansk leasing av 50 stycken Vagn 2000 (tunnelbanevagnar) och 15 stycken spårvagnar.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att för AB Storstockholms Lokaltrafiks (och/eller koncernbolags) räkning teckna erforderlig borgen (en eller flera borgensförbindelser), när AB Storstockholms Lokaltrafik (och/eller annat bolag inom dess koncern, nedan koncernbolag) ingår avtal om en kombinerad svensk och amerikansk finansiering avseende 50 stycken Vagn 2000 och 15 stycken spårvagnar

att borgen i tidigare fattat beslut i landstingsfullmäktige den 13 februari 2001 § 8 (LS 0012-0708) skall avse SL-koncernen och inte vara begränsad till AB Storstockholms Lokaltrafik,

att ingen borgensavgift därvid skall utgå.

Den 13 februari 2001 beslutade landstingsfullmäktige att uppdra åt AB SL och AB Stockholms läns landsting (SLL) Internfinans att i samråd upphandla och välja förmånligaste form av finansiering vid utlösande av option av 50 stycken nya tunnelbanevagnar – Vagn 2000 – samt för 27 nya spårvagnar.

Bilagor

1	SL:s skrivelse	2001-11-26
2	Landstingskontorets tjänsteutlåtande	2002-01-15

LS 0112-0663

SL:s styrelse har den 5 juni 2001 beslutat om grundfinansiering av 50 tunnelbanevagnar och 15 spårvagnar (av ursprungliga 27) genom svensk finansiering med möjlighet till förbättring genom amerikansk leasing. Beslutet har föregåtts av en inventering och analys av finansieringslösningar på finansmarknaden. Den lösning som valts innebär villkor bättre än de landstinget kan uppnå genom traditionell upplåning på kapitalmarknaden. Upphandling och beslut om val av finansieringsform har skett i samråd mellan SL och SLL Internfinans.

SL-koncernen har nu tecknat avtal som möjliggör förbättrad finansiering genom amerikansk leasing. Finansieringslösningen är avstämd med SL:s finansiella och juridiska rådgivare. Finansiärerna har inhämtat yttranden från svensk och amerikansk skatteexpertis, vilka ger stöd åt uppfattningen att den aktuella kombinationen kan genomföras med avsedd effekt.

En borgen är en förutsättning för finansieringens genomförande.

Då SL:s vagnfinansiering normalt sker genom dotterbolag bör borgen i det tidigare beslutade ärendet, landstingsfullmäktige den 13 februari 2001 § 8, ändras från att avse endast moderbolaget AB Storstockholms Lokaltrafik till att avse SL-koncernen.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 16 januari 2002.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 22 januari 2002.

Ärendet och dess beredning

AB Storstockholms Lokaltrafik har i skrivelse den 26 november 2001 (bilaga) hemställt att landstingskontoret ger landstinget underlag för att besluta *att* för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller annat bolags inom SL-koncernen räkning teckna erforderlig borgen även för en amerikansk lease avseende 50 Vagn 2000 och max 50 spårvagnar (en eller flera borgensförbindelser).

Ärendet har remitterats till landstingskontoret.

Landstingskontoret har i tjänsteutlåtande den 15 januari 2002 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* för AB Storstockholms Lokaltrafiks (och/eller koncernbolags) räkning teckna erforder-

derlig borgen (en eller flera borgensförbindelser), när AB Storstockholms Lokaltrafik (och/eller annat bolag inom dess koncern, nedan "koncernbolag") ingår avtal om en kombinerad svensk och amerikansk finansiering avseende 50 st Vagn 2000 och 15 st spårvagnar, *att* borgen i tidigare fattat beslut i landstingsfullmäktige den 13 februari 2001 § 8 (LS 0012-0708) skall avse SL-koncernen och inte vara begränsad till AB Storstockholms Lokaltrafik, *att* ingen borgensavgift därvid skall utgå, *att* förklara ärendebeslutet omedelbart justerat.

Bilagor**AB Storstockholms Lokaltrafiks skrivelse**

Landstinget uppdrog 010213 åt SL och SLL Internfinans att i samråd upphandla finansiering av 50 Vagn 2000 och 27 spårvagnar, och beslöt samtidigt att teckna borgen för max 2000 Mkr.

SL-styrelse beslöt 010605 att godkänna föreslagen finansieringsplan för de aktuella vagnarna. Finansieringsplanen omfattade förutom grundfinansiering av de nya vagnarna även möjligheten att förbättra finansieringen med en amerikansk lease samt möjligheten att med en amerikansk lease förbättra även finansieringen av de närmast tidigare 75 st levererade vagnarna. SL-styrelsen begärde landstingets borgen för finansieringsplanen, dvs inbegripet även de amerikanska leasarna.

Landstinget beslöt 010911 att teckna borgen för SL-koncernens amerikansk lease avseende 75 st Vagn 2000 och 12 st spårvagnar.

SL-koncernen har nu tecknat avtal som möjliggör förbättrad finansiering med amerikansk lease även avseende de nya 50 Vagn 2000 och de resterande max 15 st spårvagnarna. Också denna lease förutsätter landstingets borgen.

Med hänvisning till ovanstående hemställer SL att landstingskontoret ger landstinget underlag för att besluta

att för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller annat bolags inom SL-koncernen räkning teckna erforderlig borgen även för en amerikansk lease avseende 50 Vagn 2000 och max 15 spårvagnar (en eller flera borgensförbindelser).

Landstingskontoret

Kontoret har anfört följande

Bakgrund

Inom ramen för SL:s strategiska plan för år 2000 och framåt har beslut fattats om investeringar om drygt 16 miljarder kr för utbyggnad, modernisering och upprustning av stora delar av infrastrukturen för trafik. Utgångspunkten för finansiering av investeringarna är att anskaffa långsiktig finansiering med de bästa villkoren som finansmarknaden kan erbjuda inom ramen för SLL:s finanspolicy. Upphandling och beslut om val av finansieringsform sker i samråd mellan SL och AB SLL Internfinans.

SL:s styrelse har den 5 juni 2001 beslutat om grundfinansiering av 50 Vagn 2000 och 15 spårvagnar (av ursprungliga 27) genom svensk leasing med möjlighet till förbättring genom amerikansk leasing. Beslutet har föregåtts av en inventering och analys av finansieringslösningar på finansmarknaden och därvid har man funnit en lösning innebärande villkor, som är bättre än de landstinget kan uppnå genom traditionell upplåning på kapitalmarknaden. Upphandling och beslut om val av finansieringsform har skett i samråd mellan SL och SLL Internfinans. Landstingets borgen för grundfinansieringen är tecknad den 10 juli 2001 till ett sammanlagt belopp av högst 2 000 000 000 kronor.

SL-koncernen har nu tecknat avtal som möjliggör förbättrad finansiering genom amerikansk leasing avseende 50 Vagn 2000 och 15 spårvagnar. Finansieringslösningen är avstämd med SL:s finansiella och juridiska rådgivare. En borgen från landstinget är en förutsättning för finansieringens genomförande.

En amerikansk leasing och tecknandet av denna sker enligt de villkor som gäller på den amerikanska finansmarknaden. Dessa skiljer sig bl.a. på en punkt från de villkor som ofta tillämpas på den svenska finansmarknaden och berör borgensåtagandet. Ett borgensåtagande för en svensk leasing kan begränsas till ett visst belopp, vilket inte är fallet för en amerikansk lease. I stället fastställs omfattningen av borgensförbindelsen enligt principer som anges nedan.

Landstinget har tidigare utställt borgen i samband med amerikansk leasing, dels för AB Transitio avseende begagnat vagnmateriel (LS 0006-0414, LS 0012-0756) samt dels för SL avseende finansiering av 75 st Vagn 2000 och 12 spårvagnar (LS 0106-0379).

Då SL:s vagnfinansiering normalt sker genom dotterbolag bör borgen i det tidigare beslutade ärendet LS 0012-0708 ändras från att avse endast moder-

bolaget AB Storstockholms Lokaltrafik till att avse SL-koncernen. Med koncernbolag avses till hundra procent ägda dotterbolag.

Landstingskontorets synpunkter

Affärsbilden

Den beskrivning som här följer av affärsbilden, riskbedömning av borgen, tillvägagångssätt för värdering av oramad borgen och uppföljning är på många punkter identisk med den beskrivning som ligger som grund för tidigare borgensärenden avseende amerikansk leasing. Kontoret ser det dock som värdefullt att åter belysa detta för att ge fullständig information.

De tidigare beställda 150 Vagn 2000, som slutlevererades under hösten 2001, har finansierats av SE-Banken (Vagn 2000: 1-75, 2 100 miljoner kr) respektive Handelsbanken (Vagn 2000: 76-150, 1 800 miljoner kr) som också finansierat den nya beställningen (50 Vagn 2000, 1 400 mnkr). Den finansieringslösning som nu diskuteras är en kombination av svensk finansiering och amerikansk leasing. Avsikten är att kombinationen skall användas för att komplettera och förbättra den befintliga finansieringen av 50 st Vagn 2000 och även spårvagnar.

Syftet med kombinationen är att förbättra finansieringen på förmånliga villkor genom att såväl den svenske som amerikanske finansiären kommer att anses ha rätt att göra skattemässiga avskrivningar på dessa. Detta innebär att båda finansiärerna kan erbjuda förmånliga leasingvillkor med samma vagnar som underlag. Den svenske och amerikanske finansiären är medvetna om varandras existens och har inbördes reglerat sina rättigheter och skyldigheter.

Den leasing som den svenske finansiären tillhandahållit har använts för att finansiera SL:s anskaffande av vagnarna. SL avser med detta förslag att, med den svenske finansiärens godkännande, leasa ut vagnarna alternativt överlåta sina rättigheter under leasingavtalet med den svenske finansiären, till en amerikansk trust som i sin tur omedelbart förskottsbetalar leasingavgifterna till SL och leasar tillbaka vagnarna till SL. SL har därefter att betala leasingavgifterna till den amerikanska trusten under den bestämda leasingperioden. Sådan betalning sker med hjälp av den förskottsbetalning SL tidigare erhållit, av vilken huvuddelen kommer att ställas som säkerhet för SL:s betalningsåtagande.

Den del av förskottet som inte ställs som säkerhet har SL erhållit kontant som finansieringsmedel i och med att den amerikanska trustens ägare kunnat utnyttja vagnarna i sitt skattemässiga avskrivningsunderlag. De ekonomiska effekterna bedöms för SL:s del uppgå till storleksordningen 100 miljoner kr.

SL kommer även framgent att besitta förfoganderätten och kontrollen över anläggningarna och använda dessa i trafiken som tidigare.

Finansiärerna har inhämtat yttranden från svensk och amerikansk skatteexpertis, vilka ger stöd åt uppfattningen att den aktuella kombinationen kan genomföras med avsedd effekt. Om svensk skattemyndighet mot förmodan ändå skulle underkänna rätt till avskrivning för den svenske finansiären har SL rätt att omvandla den svenska leasingen till lån på i förhand bestämda villkor. Finansieringen blir då ändå i sin helhet bättre än om endast svensk leasing tillämpats från början.

Om amerikansk skattemyndighet skulle underkänna rätt till avskrivning för den amerikanske finansiären hindrar inte detta, att den svenska finansieringen består. Enligt de principer under vilka avtal tecknas, bär den amerikanske leasegivaren ansvaret för förändringar i den amerikanska skattelagstiftningen.

Borgen – riskbedömning

Den borgen landstinget föreslås teckna är en proprieborgen, d.v.s. en borgen så som för egen skuld. Borgen kommer att gälla till förmån för samtliga finansiärer i den amerikanska finansieringen och omfatta SL:s samtliga förpliktelser.

För att i detta fall kunna bedöma omfattningen av borgens åtagandet, måste en värdering göras av det underliggande borgens ansvaret i förhållande till den aktuella finansieringen.

I de fall SL eller SL:s koncernbolag tecknar leasingavtal med leasegivare i USA finns det redan från början överenskommet i avtalet vad kostnaden är för att lösa upp, bryta eller omarrangera avtalsförhållandet. Beroende på olika avtalskonstruktioner kan denna kostnad ligga mellan ca 0-25 % av det totala engagemanget. Kostnaden varierar från år till år inom det angivna spannet.

I fall som detta, då den amerikanska leasingen inte syftar till att finansiera anskaffande av utrustning, erläggs betalning av leasingavgifter normalt av en finansiell institution (oftast en välrenommerad bank) som, mot att leasetagaren ställt säkerhet, åtagit sig detta betalningsansvar. Det skall dock noteras att leasetagaren fortfarande är ansvarig mot leasegivaren för avgifternas erläggande och sålunda står risken t.ex. för det fall att den finansiella institutionen kommer på obestånd.

Även i förhållande till svenska leasegivare kan kostnaden för att avbryta avtalsförhållandet i förtid preciseras i avtalet. Denna uppgår i normalfallet till 0-3 % av det totala engagemanget och varierar även den under avtalstiden.

Härtill kommer ans varet för återbetalning av finansieringsbeloppet, som sedan successivt faller till överenskommet lösenbelopp vid leasingperiodens slut.

Utöver ovannämnda kostnader kan det finnas ett allmänt ansvar för krav riktade mot leasingobjekten eller för olyckshändelser eller liknande, motsvarande den risk som SL i de flesta fall ändå har med avseende på vagnarna.

Tillvägångssätt för värdering av oramad borgen

Vid värdering av borgensåtagandets omfattning om avtalet upphör i förtid kan sålunda den ovan angivna procentuella andelen av det totala engage manget läggas till grund, med tillägg av ett belopp för övriga bedömda risker. En sådan värdering skall ske årligen. Över dessa värderingar skall sedan landstingets revisorer yttra sig. Revisorerna är införstådda med ett sådant förfarande.

Om den svenska leasen skulle omvandlas till ett lån, kan värderingen ske på motsvarande sätt. Om inga begränsningar finns inlagda i låneavtalet kan borgensåtagandet som regel värderas till kapitalbeloppet av låneförbindelsen vart år med tillägg för upplupen ränta.

Uppföljning borgensåtaganden

Uppföljning av landstingets borgensåtaganden och värdering av landstingets borgensansvar görs minst en gång per år i samband med årsbokslut och enligt de redovisningsprinciper som gäller för landsting eller vid de ytterligare tillfällen som fullmäktige begär.

Övrigt

Investeringsobjekt av den karaktär som SL och SLL söker finansiering för är attraktiva på marknaden, varför goda villkor erbjuds och man kan förutse, att erbjudandena om flexibla lösningar kommer att bli mer regel än undantag. I omvärlden har det blivit allt vanligare att offentligt ägda verksamheter genomför finansieringslösningar i likhet med den ovan beskrivna.